

NORSK PEN

Årsmelding 2024

Innhold

Forord av Ann-Magrit Austenå: Frie ytringer under press	3
Hilsen fra Jørgen Watne Frydnes: I motbakke kreves det mer av oss	4
Fribyordningen: Langvarig beskyttelse til frie ytrere	6
Storsatsning på unges ytringsfrihet	8
Styrker rettssikkerhet for ytrere i Tyrkia	10
Forsvarer av pressefrihet verden over	12
Beskytter kunstnerisk og litterær ytringsfrihet	14
Satsning på ytringsfrihet i arbeidslivet	20
Ossietzkyprisen til Odd Isungset	23
Arrangementer i 2024	24
Menneskene i PEN	27
Økonomioversikt	32

Norsk PEN

Sentralen,
Øvre Slottsgate 3
0157 Oslo
E-post: pen@norskpen.no

[/norskpen.no](https://norskpen.no)

Facebook: @NorskPEN
Instagram: norskpen
X: @PEN_Norway
YouTube: Norsk PEN

Bilder er tatt av Norsk PEN,
der intet annet fremgår.

Frie ytringer under press

I land etter land polariseres samfunnsdebatten. Regimekritikere, politisk opposisjon, uavhengig journalistikk og representanter for utsatte minoriteter forfølges, trues, pågripes og fengsles. Vårt arbeid med å fremme og beskytte ytringsfrihet har aldri føltes viktigere enn nå. Og vi nekter å gi oss før grunnleggende rettigheter og demokratiet seirer.

President Trump har i rask rekkefølge gått til angrep på medier, universiteter og fri forskning, rettsstaten, valgordningen og alt som kan smake av inkludering av minoriteter, likestilling og arbeid for skeives rettigheter. Autoritære ledere i flere land følger etter. I Serbia trues demonstranter og regimekritikere med represalier og maktbruk etter amerikansk mønster. Og ikke minst opplever den russiske president Vladimir Putin langt på vei støtte fra USA i krigen mot Ukraina.

Ann-Magrit Austenå
Styreleder, Norsk PEN

I Tyrkia utnytter president Recep Tayyip Erdoğan den internasjonale situasjonen til å sette sin fremste politiske motstander ut av spill. Istanbuls populære ordfører Ekrem İmamoğlu ble pågrepet og fengslet like før han ville blitt valgt som Erdoğan's fremste utfordrer foran det kommende presidentvalget. I Israel gikk statsminister Benjamin Netanyahu til angrep på riksadvokaten etter hennes betimelige kritikk av regjeringens forsøk på uinnskrenket maktbruk i strid med lov og domstolsbeslutninger.

Norsk PEN har som mål nasjonalt og internasjonalt å fremme ytringsfrihet og rettssikkerhet gjennom støtte til frie ytrere, uavhengige medier og en åpen, dialogisk offentlig debatt. I Tyrkia har PEN gjennom 2024 fortsatt våre rettsobservasjoner og juridiske analyser av tiltaler mot journalister, forfattere og andre frie ytrere. Vi har støttet PEN-sentre i eksil, som PEN Afghanistan, PEN Belarus og PEN Eritrea, og samarbeidet med blant andre ukrainsk PEN om dokumentasjon av konsekvensene av krigen.

I april 2024 møtte Norsk PEN Israels daværende ambassadør til Norge; Avi Nir-Feldklein. Både da og senere har PEN rettet skarp kritikk mot Israels brutale krigføring i Gaza og de rystende rekorder i antall drepte palestinske journalister. Samtidig tar vi i PEN på alvor den økte antisemittisme som den jødiske minoriteten i Norge og Europa opplever som en følge av at de gjøres medansvarlige for Israels krigføring.

Norsk PEN vektlegger arbeid for et ytringsklima og debattarenaer som inviterer og inkluderer unge stemmer. PEN ser unges ytringsfrihet som avgjørende for å bygge et mer demokratisk, rettferdig og inkluderende samfunn. Gjennom prosjekter som Ung Ytring 2030 og UngDialog vil vi bidra til en sunn ytringskultur. Målet er å ta pulsen på ytringsfrihet blant ungdom og unge voksne, oppfordre dem til å bruke sin stemme og tåle skarp uenighet, samtidig som de gjennom dialogsamlinger kan trene på å forstå og anerkjenne andres erfaringer og synspunkter.

Vårt arbeid med å fremme og beskytte ytringsfrihet har aldri føltes viktigere enn nå. Og vi nekter å gi oss før grunnleggende rettigheter og demokratiet seirer.

I motbakke kreves det mer av oss

**Jørgen Watne
Frydnes**

Generalsekretær,
Norsk PEN

Jeg vokste opp i en tid da verden syntes å gå i riktig retning. Demokratiet spredte seg. Murene falt. Rettsstat, ytringsfrihet og menneskerettigheter ble sett som universelle idealer. Optimismen var ikke naiv, men den var grunnleggende: Vi trodde på fremgang, på dialog, på at åpenhet og frihet ville vinne.

Men tidene har endret seg. De siste tiårene har skyene blitt mørkere. Vi har sett en gradvis, men tydelig tilbakegang for ytringsfriheten – i land etter land, på kontinent etter kontinent. Autokratiske ledere styrker sin makt gjennom systematisk undergraving av uavhengige institusjoner og frie medier. De bruker rettsvesenet som våpen, knebler motstemmer og kriminaliserer det frie ord. Det skjer ikke vilkårlig – de følger en kjent håndbok, og de lærer av hverandre. I mange år var denne utviklingen i all hovedsak i land langt unna vårt eget. Som vår styreleder beskriver her i forordet, så er den ikke det lengre.

Dette er ikke en utvikling vi kan stå og se på. Det er en utvikling vi må møte – med kunnskap, med handling og med mot. Vi som tror på ytringsfrihet, demokrati og toleranse må nå forene kreftene.

Derfor er Norsk PEN i vekst. I 2024 har vi gjort mer enn noen gang tidligere og arbeidet økes i 2025. Vi har vært til stede i rettssaler og på festivaler, i lukkede rom og på åpne scener. Vi har fulgt rettssaker mot forfattere, journalister og kunstnere i Tyrkia og andre land hvor ytringsfriheten er truet. Vi har etablert nye partnerskap, både i Norge og internasjonalt, og styrket samarbeidet med dem som – som oss – nekter å gi opp troen på det frie ord. Vi har mobilisert flere medlemmer, engasjert nye stemmer, styrket prosesser, forbedret rutiner for samhandling, og hentet inn flere midler til vårt arbeid.

Vi har også styrket organisasjonen

internt. Norsk PEN er nå et team på tretten personer – med høy kompetanse, variert bakgrunn og et felles engasjement for ytringsfrihet og demokratiske verdier. Vi er medarbeidere med erfaring fra journalistikk, juss, kulturarbeid, akademia, internasjonalt menneskerettighetsarbeid og offentlig forvaltning. Vi har selv levd i eksil eller jobbet tett med mennesker på flukt, vi har høy kompetanse om ekstremisme, forfulgte skribenter og vi kjenner betydningen av dialog og fri kunst.

Teamet vårt arbeider med hele bredden av Norsk PENs virksomhet: fra politisk påvirkning, rettsobservasjon, dokumentasjon, beskyttelse og støtte i eksil, til ungdomsprosjekter, programutvikling, internasjonale samarbeid og kommunikasjonsarbeid.

Vi vet at denne kampen ikke vinnes alene.

Derfor bygger vi broer mellom generasjoner, mellom språk og kulturer, mellom det lokale og det globale. Vi løfter fram unge stemmer og lytter til dem som har båret kampen i tiår. Vi tror på solidaritet – ikke som et slagord, men som en praksis. Sammen med vårt styre, alle våre fantastiske utvalgseksperter og våre gode samarbeidspartnere og medlemmer, bygger vi Norsk PEN som en relevant, handlekraftig og åpen organisasjon,

forankret i PENs Charter – og drevet av troen på at ytringsfriheten må forsvares og styrkes.

Denne årsrapporten forteller historien om alt dette. Om motet og arbeidet, men også om håpet. Om hvordan vi i større grad kan overvåke og rapportere om hvordan ytrere behandles i rettssystemet i Tyrkia.

Om hvordan vi kan nå ut med litteratur til enda flere jenter og kvinner i Afghanistan, hvordan vi sammen med PEN Belarus kan støtte enda flere fengslede ytrere i landet og om hvordan vi kan sikre at fribyforfattere i enda større grad får fortsette sitt arbeid i Norge. For selv i en tid preget av tilbakegang, finnes det noe som ikke lar seg kue: troen på verdien av det frie ord.

PEN: Verdens største ytringsfrihetsbevegelse

Norsk PEN er en del av verdens største skribent- og ytringsfrihetsorganisasjon, PEN International. PEN opererer på fem kontinenter i over 90 land, med over 130 sentre – og med titusenvise medlemmer verden over. Det er vi stolte av!

PEN-bevegelsen samarbeider på tvers av sentre, på tematiske områder og i enkeltsaker. Resultatet blir en kraftfull allianse som fremmer ytringsfrihet og beskytter ytrere, og utgjør et sterkt beskyttelsesnettverk for forfattere, journalister, kunstnere og andre ytrere over hele verden. Vi arbeider etter prinsippene i PENs Charter. I 2024, var Norsk PEN sentral i opprettelsen av PEN Internationals Young Writers Committee, som skal støtte og løfte unge ytrere verden over.

Slik verden ser ut i dag er det desto viktigere med samarbeid og dialog på tvers av kulturer og landegrenser. I årene som kommer skal PEN bygge en enda sterkere bevegelse. For jo flere vi er, jo sterkere er vi.

Arne Svingen fikk toppverv i PEN International

På PEN Internationals 90. kongress ble forfatter og Norsk PEN-medlem Arne Svingen valgt til internasjonal sekretær i PEN International. Rollen som internasjonal sekretær er den nest øverste rollen i organisasjonen, og vil arbeide tett med flere organisasjonsledd.

– Jeg gleder meg til å være med på å utvikle og fremme det viktige ytringsfrihetsarbeidet som PEN gjør internasjonalt. Dette vervet innebærer et stort ansvar, særlig i en tid hvor forfattere, skribenter og journalister står overfor unike utfordringer over hele verden, sa han. Gratulerer, Arne!

Norsk PENs arbeid i 2024

Norsk PENs visjon kan enkelt oppsummeres: En verden hvor ytringsfriheten respekteres.

Det målet føles for tiden veldig langt unna. Slik verdenssituasjonen var i 2024, med stadig flere autoritære regimer, angrep på frie medier og journalister, og forfølgelse av opposisjonelle stemmer, gjør det arbeidet vårt svært utfordrende – men desto viktigere.

Norsk PENs workshop med over 60 unge ledende aktivister, skribenter og journalister fra hele verden på Utøya 26. mai, som en del av WEXFO.
Foto: Benyamin Farnam

Vi gir oss ikke før alle er fri

Over hele verden forfølges og fengsles forfattere, kunstnere, journalister og andre for sine ytringer. Å arbeide for deres rettferdighet er kjernen i Norsk PEN arbeid.

Gjennom PEN-nettverket og her hjemme arbeider vi for å øke bevisstheten om deres saker, kjempe mot overgrep og drive påvirkningsarbeid overfor myndigheter for å få dem løslatt.

Noen av personene Norsk PEN aksjonerte for i 2024:

- Ales Bjaljatski (Belarus)
- Maxim Znak (Belarus)
- Kaciaryna Andrejeva (Belarus)
- Maykel Castillo Pérez (Cuba)
- Alina Bárbara López Hernández (Cuba)
- Ahmed Douma (Egypt)
- Ashraf Omar (Egypt)
- Soulaïman Raïssouni (Egypt)
- Julian Assange (England/USA)
- Dawit Habtemichael (Eritrea)
- Amanda Echanis (Filippinene)
- Narges Mohammadi (Iran)
- Roberto Saviano (Italia)
- Ilham Tohti (Kina)
- Maati Monjib (Marokko)
- Ahmed Tobasi (Palestina)
- Svetlana Petriychuk (Russland)
- Yevgenia Berkovich (Russland)
- Mikhail Afanasyev (Russland)
- İlhan Sami Comak (Tyrkia)
- Osman Kavala (Tyrkia)

Norsk PENs Maja Gudim Burheim og Kiyra Baloch under en demonstrasjon foran Stortinget.

Tusenvis av postkort til fengslede ytrere

Norsk PENs postkortaksjon er en internasjonal PEN-aksjon for å vise solidaritet med fengslede forfattere, journalister og andre ytrere. I 2024 skrev PEN-medlemmer og støttespillere tusenvis av brev til mennesker som sitter fengslet for å ha brukt ytringsfriheten sin. Ved å sende postkort med varme hilsener viser vi solidaritet og forteller at de ikke er glemt. Handlingen har stor betydning både for de fengslede og for deres familier – og bidrar til håp.

Fribyordningen: Langvarig beskyttelse til frie ytrere

Antallet journalister, skribenter og andre ytrere på flukt øker stadig verden over. I 2024 bidro Norsk PEN til at 11 forfulgte forfattere, journalister og kunstnere med familiemedlemmer, til sammen 35 personer, kom til Norge gjennom fribyordningen.

Fribyordningen gir langvarig beskyttelse til personer som er truet på grunn av sitt kunstneriske og/eller journalistiske arbeid. En "fribyforfatter" er en person som blir invitert til en norsk friby gjennom det internasjonale fribynettverket ICORN (The International Cities of Refuge Network). Fribyforfatterne som bor i Norge kommer fra 26 ulike land og utgjør en mangfoldig gruppe; de er forfattere av skjønnlitterære og faglitterære verk, dramatikere, poeter, journalister, redaktører, oversettere, forleggere, akademikere, avis-/ karikaturtegnere, filmskapere, bloggere, billedkunstnere og musikere.

Er din by en friby?

De 25 norske fribyene/kommunene er:

Asker, Bergen, Bodø, Drøbak (Frogn kommune), Fredrikstad, Færder, Harstad, Haugesund, Horten, Kristiansand, Larvik, Levanger, Lillehammer, Midt-Telemark, Nesodden, Oslo, Porsgrunn, Sandefjord, Sarpsborg, Skien, Stavanger, Tokke, Trondheim, Tromsø og Tønsberg.

Personene som kom til Norge i 2024 kom fra Afghanistan, Gaza, Eritrea, Iran, Sudan, Bangladesh, Myanmar og Syria. Norsk PEN har jobbet med fribyordningen siden midten av 1990-tallet.

Kvotereduksjon truer fribyordningen

Gjennom ICORN får hvert år 15-20 ytrere beskyttelse i en av de 85 fribyene som er med i fribyordningen, samtidig som et hundretalls søkere stadig venter på invitasjon til en friby. Norsk PEN har innstillingsrett overfor Utlendingsdirektoratet (UDI) når det gjelder overføringsflyktninger som er invitert til de norske fribyene. I 2024 vedtok Stortinget gjennom statsbudsjettet at kvoten for overføringsflyktninger skulle reduseres fra 1000 til 500 personer i 2025. Gjennom høringsinnspill, kronikker og andre uttalelser var Norsk PEN tydelig i kritikken av norske myndigheter, da en så stor reduksjon vil kunne føre til at det ikke finnes tilstrekkelig med plasser på kvoten til å gi beskyttelse av forfulgte ytrere som blir invitert til Norge gjennom fribyordningen. Sammen med ICORN kommer vi til å intensivere arbeidet med å sikre at forfulgte forfattere, journalister og kunstnere kan komme til Norge på kvoten for overføringsflyktninger også i tiden fremover.

Vi løfter fribystemmer nasjonalt

Norsk PENS rolle som koordinator for det norske fribynettverket er blant annet å legge til rette for at fribyforfattere og -kunstnere skal kunne bli formidlet og hørt, slik at de kan videreføre sitt arbeid og bidra både til en bredere samfunnsdebatt i Norge og til demokratibygging i sine respektive hjemland. Det innebærer blant annet politisk arbeid for å sikre vilkårene for ordningen, og å støtte fribyforfatterne og de kommunale fribykoordinatorene med nettverksbygging, kunnskapsdeling

og gjennomføring av prosjekter som styrker kompetansen og arbeidet i fribyene. Det norske nettverket av fribykoordinatorene og fribyforfattere møtes en til to ganger i året. I 2024 ble det nasjonale nettverksmøtet gjennomført i Trondheim i oktober med rundt 80 deltakere, og i tillegg arrangerte vi to digitale nettverksmøter. Vi forvalter også et årlig stipend som hver friby kan disponere til fribyforfatternes faglige aktiviteter.

En reduksjon i kvoten for overføringsflyktninger truer fribyordningen og svekker Norges bidrag til å styrke ytringsfriheten internasjonalt.

Fra Norsk PEN og ICORNs kronikk i Aftenbladet, 30. oktober 2024

Fra Khartoum til Larvik: Møt journalist og fribyforfatter Elzahraa Jadallah

Juni 2024 ankom den sudanske journalisten og skribenten Elzahraa Jadallah til Norge og Larvik gjennom fribyordningen. I hjemlandet ble Jadallah utsatt for trakassering, trusler og arrestasjoner fra sudanske myndigheter, og individuell forfølgelse fra grupper og enkeltpersoner. Til slutt ble hun tvunget til å flykte.

I 30 år styrte Omar Al-Bashir Sudan med jernhånd, og uavhengige journalister var særlig utsatt. Jadallah var blant journalistene som dekket de store protestene mot Al-Bashir og hans regime i 2018-2019. Også etter revolusjonen, som førte til at Bashir overgav seg, fortsatte truslene mot journalister i Sudan. Som en frittalende gravejournalist har Elzahraa Jadallah rettet søkelys mot komplekse og sensitive spørsmål knyttet til Sudan og regionen. Hun har blant annet dekket temaer som kultur, litteratur og kunst, kvinners og barns rettigheter, og miljø og klima i mange forskjellige medier. Hennes artikkel "The Dark Side of Sudan's Oil" fra 2019, som utforsket helse- og miljøpåvirkningene av oljeindustrien i Sudan, førte til kraftige reaksjoner og skapte store utfordringer for henne.

Fortsatt pågår det en blodig konflikt i Sudan, mellom regjeringsstyrker og den paramilitære gruppen RSF. Inntil nylig arbeidet Jadallah som redaktør i assisterende redaktør for Ayin Network (3ayin), en uavhengig plattform, som dekker situasjonen i Sudan. Hun er nå fulltidsstudent.

Storsatsning på unges ytringsfrihet

Unge ytringsfrihet er avgjørende for å sikre et demokratisk, rettferdig og inkluderende samfunn. Norsk PEN jobber for å styrke unges ytringsfrihet og forståelse av sunn ytringskultur i Norge og internasjonalt.

Ung Ytring 2030

De neste fem årene vil Norsk PENs storsatsning Ung Ytring 2023 styrke unges ytringsfrihet og ta pulsen på ytringsklimaet blant ungdom og unge voksne. Ung Ytring 2030 er et femårig, nasjonalt prosjekt ledet av Norsk PEN. Prosjektet er støttet av Sparebankstiftelsen DNB og gjennomføres i samarbeid med Human-Etisk Forbund, NIM - Norges institusjon for menneskerettigheter og Fritt Ord. Prosjektet retter seg mot unge mellom 16-26 år, og er et initiativ av og for unge, som bygger på arbeidet til Ungdommens

Ytringsfrihetsråd (2020-2021), etablert av Norsk PEN og Fritt Ord. Les mer på ungyting.no!

UngDialog

UngDialog er en del av Norsk PENs satsning på unges ytringsfrihet. Det har som mål å styrke unges dialogevner og -kapasitet i en krevende tid. Prosjektet inviterer unge fra Oslo til dialogsamlinger der deltakerne skal bruke seg selv og egen stemme i møte med andre, og øve på aktiv lytting og ytring med utgangspunkt i dagsaktuelle temaer. Prosjektet er støttet av Stiftelsen Thomas Fearnley, Heddy og Nils Astrup.

Unge og mediehus

De siste årene har vi spesielt fokusert på unges deltakelse i medielandskapet. Vi ønsker at unge, over hele Norge, skal ha de samme mulighetene til å ytre seg i medier. Derfor arrangerte vi flere interaktive samtaler mellom VGS-elever og unge lokale redaktører og journalister over hele landet.

Norsk PENs Ammal Ahmed Haj Mohamed under Ung Ytring 2030-arrangementet på LitFestBergen 2025. Foto: Eivind Senneset

Mahrang Baloch holder en appell under en samling i Balutsjistan. Foto: Baloch Yekjehti Committee

Aktivisten Mahrang Baloch utfordrer styresmaktene i Pakistan

Dr. Mahrang Baloch (31) var 16 år gammel da hennes far, den politiske aktivisten Abdul Ghaffar Lango, forsvant i desember 2009. Han ble funnet død i juli 2011. Seks år senere, i 2017, forsvant broren hennes, før han ble løslatt i mars 2018. Nå er Mahrang en frontfigur i kampen mot tvungne forsvinninger, utenomrettslige drap og for menneskerettigheter i Balutsjistan.

I mai 2024 besøkte hun Norsk PEN for å delta på Norsk PEN arrangement i Oslo, og på WEXFOs Young Expert Seminar. Mahrang er leder for Balutsj solidaritetskomité (Baloch Yekjehti Committee) en organisasjon som arbeider mot tvungne forsvinninger og for grunnleggende rettigheter i Balutsjistan. Hun har organisert en rekke markeringer og protester. I november 2023 gikk hun, sammen med nesten 400 andre balutsjere, mer enn 1600 kilometer fra Balutsjistan til Islamabad for å protestere mot utenomrettslige drap og tvungne forsvinninger. Marsjen ble kjent under navnet 'Baloch Long March'.

Men kampen for menneskerettigheter kommer ikke uten risiko. – Jeg kritiserer myndighetene, og betaler en høy pris for det. I desember 2023 mottok jeg trusler helt fra toppen av det politiske systemet, fortalte hun Norsk PEN. Også under Oslo-oppholdet ble hun utsatt for fysisk og nettbasert overvåking og trakassering. Da hun returnerte til Pakistan, ble hun siktet for 'anti-statlig retorikk'.

– Jeg forstår at mange aktivister, spesielt unge, velger å tie. Du må være svært motstandsdyktig og engasjert for å kritisere myndighetene i Pakistan, og å kjempe for rettigheter. Jeg gjør det for familien min og folket mitt, og å trekke meg tilbake er ikke et alternativ.

22. mars 2025 ble Dr. Baloch arrestert av pakistanske myndigheter på grunn av sitt arbeid. Hun sitter fortsatt fengslet (per 1. mai). Norsk PEN engasjerer seg i kampen for hennes løslatelse.

”

Jeg føler meg ikke trygg noe sted

Mahrang Baloch
Menneskerettighetsaktivist og lege

Styrker rettssikkerhet for ytrere i Tyrkia

I over 30 år har Norsk PEN arbeidet for rettssikkerheten til journalister, forfattere, advokater og andre sivilsamfunnsaktører i Tyrkia.

Forkjemper for ytreres rettssikkerhet

Antallet fengslede ytrere og politiske fanger har doblet seg i Tyrkia de siste årene. Derfor er ytreres rettigheter i møte med rettssystemet blant Norsk PENs fokusområder. Gjennom vårt tiltaleprosjekt (Turkey Indictment Project) har vi de siste fem årene analysert tiltaler mot forfattere, journalister og andre ytrere. I 2024 ble fire tiltaler analysert i samarbeid med juridiske eksperter i Tyrkia og Europa. Alle funnene peker i samme retning: tiltalene møter verken nasjonale eller internasjonale standarder. Blant annet inneholder mange tiltaler informasjon som ikke er relevant for saken. At tiltalene ikke er i tråd med de juridiske kravene gir alvorlige bekymringer for rettsprosessens upartiskhet, og det påvirker i stor grad utfallet av rettssaken negativt. Derfor utarbeidet Norsk PEN retningslinjer for tiltaleskriving for påtalemyndighetene i Tyrkia (Guidelines on Indictment Writing for Prosecutors in Turkey) i 2024. De omfattende retningslinjene brukes aktivt av PEN og våre samarbeidspartnere i Tyrkia.

Rettsobservasjoner

Norsk PEN observerer regelmessig rettsaker og høringer mot ytrere – enten ved at en PEN-ansatt drar til Tyrkia eller i samarbeid med lokale journalister. I 2024 var vi til stede på 15 høringer mot journalister, advokater og sivilsamfunnsaktører. Hver observasjon

resulterer i en rapport som vi publiserer. Ved å være til stede viser vi myndighetene at verden følger med, vi rapporterer om den juridiske, oftest urettmessige, prosessen – og, ikke minst, vi viser den tiltalte at de ikke er glemt og at vi kjemper for deres rettigheter.

Rettssakene mot journalister og andre ytrere som Norsk PEN observerte i Tyrkia:

- 1. februar: Rettssak mot 20 kurdiske journalister i Diyarbakır
- 20. februar: Høring mot Fincancı, Nesin og Önderoğlu
- 19. mars: Rettssak mot journalisten Ayça Söylemez
- 26. mars: Rettssak mot journalisten og Norsk PENs æresmedlem Can Dündar
- 9. mai: Rettssak mot 20 kurdiske journalister i Diyarbakır
- 29. mai: Høring mot Fincancı, Nesin og Önderoğlu
- 28. juni: Rettsaken mot Pinar Selek
- 10. september: Rettssak mot Evrensel Newspaper og journalist Ceren Sözeri
- 13. september: Rettssak mot Saturday Mothers
- 19. september: Retssaken mot Yavuz Ekinci
- 16. oktober: rettssak mot Fincancı, Nesin og Önderoğlu
- 24. oktober: Rettssaken mot Dicle Müftüoğlu
- 20. november: Rettssak mot 20 kurdiske journalister i Diyarbakır
- 9. desember: Rettssak mot Yavuz Ekinci
- 11. desember: Rettssak mot Yapıcı, Altınay og Ekmekçi (Gezi Trial)

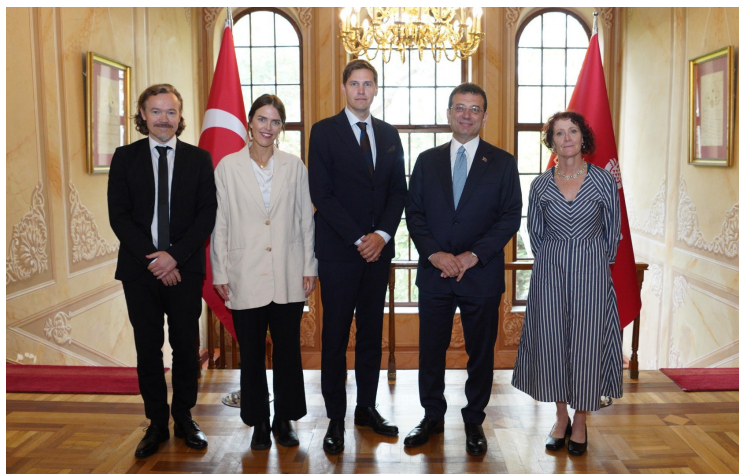
Møte med Istanbuls ordfører İmamoğlu

Under vårt Tyrkia-besøk i september 2024, møtte Norsk PEN Istanbuls borgemester Ekrem İmamoğlu for å snakke om situasjonen for ytringsfrihet i landet. Vi fortalte om vårt arbeid for rettssikkerheten til ytrere i Tyrkia, og hvordan vi ser med bekymring på utviklingen de siste årene. Ordføreren uttrykte lignende bekymringer, og poengterte at hans mål var at Tyrkia skulle arbeide for å bli et land hvor innbyggernes rett til ytringsfrihet ble respektert og fremmet. Under Tyrkia-besøket møtte vi også våre samarbeidspartnere i Istanbul og Ankara, sivilsamfunnsaktører og representanter fra politiske partier, og observerte flere rettsaker mot ytrere. Kun måneder senere, 19. mars 2025, ble ordfører Ekrem İmamoğlu arrestert, og sitter per 1. mai 2025 fortsatt fengslet. Arrestasjonen har skapt store ringvirkninger i landet, med

massive demonstrasjoner og et økende antall arrestasjoner av ytrere, inkludert journalister. Norsk PEN følger saken mot İmamoğlu og utviklingen i landet tett.

Løfter det kurdiske språket i rettssystemet

En sentral del av Norsk PENs arbeid i Tyrkia er å ivareta språkrettigheter. Fordi Tyrkia ikke anerkjenner kurdiske som rettsspråk, settes rettssikkerheten for kurdiske tiltalte i ytterligere fare. Gjennom en omfattende studie med 225 kurdiske journalister, forfattere og sivilsamfunnsaktører som har stått tiltalt de siste fem årene, har Norsk PEN har dokumentert og kartlagt hvordan kurderes språkrettigheter ivaretas i møte med rettssystemet. En av deltakerne i studien sa: «de sa kurdiske er ikke et språk i Tyrkia». Funnene i vår rapport 'Kurdish Linguistic Rights in Courtrooms in Turkey' viser at mer enn halvparten ikke fikk lov til å bruke morsmålet sitt i rettssalen.

Utviklingen i Tyrkia går i feil retning, med stadige angrep på og fengsling av kritiske stemmer og opposisjonelle. Det gjelder ikke bare journalister og ytrere fra Tyrkia, men også utenlandske. Det viser at behovet for Norsk PENs arbeid er stort. Vi gir oss ikke før alle er fri.

Jørgen Watne Frydnes
Norsk PENs generalsekretær

Norsk PENs møte med Ekrem İmamoğlu, ordfører i Istanbul, i september 2024.

Forsvarer pressefrihet verden over

2024 var det dødeligste året for journalister noensinne målt, med minst 124 journalistdrap. Nesten to tredjedeler av de drepte journalistene var palestinere i Gaza.

Norsk PEN forsvaret og fremmer pressefrihet i Norge og globalt, og overvåker og følger utvikling som påvirker pressefriheten. I 2024 var vårt fokus særlig på pressefriheten og journalisters sikkerhet i Palestina, Eritrea og Afghanistan.

«Til alle som støtter opp om ytringsfrihet, fri og uavhengig journalistikk og journalisters sikkerhet: Kondolerer». Slik startet appellen til Norsk PENs styreleder Ann-Magrit Austenå på FNs internasjonale dag mot straffefrihet for forbrytelser mot journalister, 2. november. Gaza var et av de farligste stedene å være journalist i 2024. Palestinske journalister risikerer livet sitt for å dokumentere og rapportere om folkemordet. De er verdens øyne og ører. Samtidig fikk ikke internasjonale medier slippe inn i Gaza, som gjorde arbeidet til de lokale journalistene desto viktigere. Norsk PEN var til stede på flere markeringer, demonstrasjoner, skrev kronikker og drev påvirkningsarbeid for å kreve stans av journalistdrap og angrep på ytringsfrihet i Gaza.

Norsk PEN møtte Israels ambassadør til Norge, Avi Nir-Feldklein, 9. april for å dele våre sterke bekymringer for pressefrihet og drap på journalister.

Norsk PENs krav til Israel er tydelige:

- Iverksette umiddelbare tiltak for å sikre at journalister og andre sivile ikke blir drept, arrestert eller angrepet i Gaza og på Vestbredden.
- Tillate internasjonale medier, inkludert Al Jazeera, å operere og rapportere fritt i Israel, Gaza og Vestbredden.
- Åpne grensene til Gaza for internasjonale medier.

Dehumaniseringen av palestinske journalister må opphøre!

Ann-Magrit Austenå
Norsk PENs styreleder

En gravsten for å hedre journalisten Philip Njaru

I 2022 døde den kamerunske gravejournalisten Philip Njaru i Arendal. Han kom til Norge i 2008, etter å ha vært fengslet og mishandlet i Kamerun på grunn av sitt arbeid. – Jeg har problemer etter alle fengslingene og mishandlingen. Jeg sover dårlig, har mareritt om nettene og føler meg psykisk og fysisk veldig dårlig, har han tidligere sagt til Journalisten. To år etter hans død i 2022 hadde han fortsatt ikke en gravstøtte. For å hedre Philip og hans arbeid sikret Norsk PEN støtte til å dekke en gravsten.

Journalisten Salma Mkhaimer ble drept sammen med sin sønn 25. oktober 2023. Hun er en av de minst 124 drepte journalistene i Gaza siden 7. oktober 2023. Bildet er tatt under markeringen på FNs internasjonale dag mot straffefrihet for forbrytelser mot journalister, arrangert av Aksjonsgruppa for Palestina, hvor Norsk PENs styreleder holdt en appell.

Støtter eritreiske eksiljournalister

Eritrea er et av landene i verden med minst pressefrihet. Gjennom støtte til PEN Eritrea i eksil, bidrar vi til å fremme og forsvare eritreiske ytrere som er drevet på flukt. Mange av disse er journalister som har vært forfulgt i hjemlandet for sitt arbeid. PEN Eritrea i eksil fungerer som et kontaktpunkt mellom det internasjonale samfunnet og hjemlandet.

Foto: Deichman Bjørvika

Eritreiske Nasser kom til Oslo gjennom fribyordningen i 2024

I september 2024 kom journalisten, forfatteren og oversetteren Nasser Ahmedin Mohammed til Oslo gjennom fribyordningen. Han hadde en lang reise bak seg, fra hjemlandet Eritrea, via Sudan, Etiopia og Uganda, så til Norge.

Nasser jobbet som journalist i Eritrea fra 1998 til 2000. Da grensekrigen mellom Eritrea og Etiopia brøt ut i 1998, slo den eritreiske regjeringen brutalt ned på frie medier og journalister. I Reportere uten grenser (RSF) sin pressefrihetsindeks ligger Eritrea på en stabil sisteplass. Det finnes ingen uavhengige medier i landet. Nasser var en av journalistene som ble undertrykt, og i 2010 ble han tvunget til å flykte til Sudan, deretter til Etiopia. Selv om han fysisk var tryggere, beskriver han

De spiller derfor en viktig rolle for å avdekke menneskerettighetsbrudd, ansvarliggjøre myndighetene og styrke eritreiske stemmer utenfor Eritrea. Siden det nærmest er umulig å arbeide for ytringsfrihet i Eritrea, er styrking av eritreiske stemmer i eksil en fundamental del av arbeidet for menneskerettigheter. I 2024 organiserte PEN Eritrea blant annet månedlige workshops for eritreiske forfattere og journalister i eksil. PEN Eritrea feiret sitt 10-års jubileum i Oslo i samarbeid med Norsk

situasjonen der som svært vanskelig. I 2010 begynte han på et masterprogram i filosofi ved universitet i Addis Abeba. Her oversatte han boken 'Conversations with Eritrean Political Prisoners' under pseudonym. Boken fokuserer på regjeringskritikere og andre ledere for frigjøringsbevegelsen, som sporløst forsvant i Eritrea. I 2018 ble det kjent at mannen bak pseudonymet var Nasser. Da startet nye vanskeligheter.

Selv om han fikk tilbud om å ta en doktorgrad ved universitetet i Makerere i Kampala, fulgte trakasseringen og drapstruslene på nett. Det førte til at han søkte om beskyttelse gjennom fribyordningen. Til slutt ble han invitert til fribyen Oslo.

– Å komme fra et land herjet av krig, traumer og konflikt til et land med et sterkt demokrati og sterke menneskerettigheter, er en helingsprosess som tar tid. Men jeg har store forhåpninger om at alt dette en dag vil forsvinne, sa Nasser til Norsk PEN.

“

Her føler jeg meg for første gang virkelig uavhengig. Jeg er overveldet, men likevel frigjort, og endelig kan jeg puste.

Nasser Ahmedin Mohammed

Nytt æresmedlem: Ales Bjaljatski

I mai 2024 ble den belarussiske aktivisten og samvittighetsfangen Ales Bjaljatski æresmedlem i Norsk PEN. Bjaljatski omtales som en «bærebjelke for menneskerettighetsbevegelsen i Øst-Europa» og har arbeidet for å fremme demokrati og menneskerettigheter i Belarus siden 1980-tallet. Hans engasjement for demokrati og menneskerettigheter inspirerer millioner av mennesker, inkludert oss som jobber i Norsk PEN.

Den 3. mars 2023 ble Bjaljatski dømt til ti års fengsel i Minsk for «pengesmugling og finansiering av handlinger og grupper som grovt krenker den offentlige ordenen». Han soner nå i Straffekoloni nr. 5 i Horki. Den tidligere nobelprisvinneren utnevnes til æresmedlem for sin kamp for frihet for alle som ønsker en demokratisk fremtid i Belarus – og den kampen trenger vår støtte.

“

Norsk PEN blir Ales sin stemme i verden, og det betyr at alle forsøk på å tie Ales er nytteløse.

Natallia Pinchuk, Ales sin kone

Visste du at Norsk PEN har 11 æresmedlemmer?

Våre æresmedlemmer er forfulgte skribenter, forfattere, journalister og andre yrere som vi forplikter oss til å støtte gjennom kampanje-, påvirkning- og informasjonsarbeid. Målet er enkelt: de skal bli fri.

Det er Norsk PENs Komité for fengslede forfattere som nominerer æresmedlemmer og leder vårt arbeid for dem.

Det nytter!

To av Norsk PENs æresmedlemmer ble endelig løslatt i 2024. Vi har i en årrekke arbeidet for deres frihet. Det viser at det nytter!

Ilhan Sami Çomak ble sluppet fri – etter 30 år i fengsel

I over 30 år var den kurdiske poeten Ilhan Sami Çomak fengslet i fengselet i Tyrkia. Tirsdag 26. november 2024 ble han omsider løslatt. Çomak har vært Norsk PENs æresmedlem siden 2020. Gjennom "Free the Poet"-kampanjen, har Norsk PEN i mange år kjempet for hans løslatelse og frifinnelse, i tett dialog med hans representanter og familie.

Çomak er en av Tyrkias lengstsittende politiske fanger. Han ble arrestert i 1994, som en 21 år gammel geografistudent ved universitetet i Istanbul. Etter arrestasjonen ble han torturert i 19 dager før han undertegnet en falsk tilståelse om at han hadde satt fyr på skoger i nærheten av Istanbul på vegne av Kurdistans Arbeiderparti (PKK). Çomak ble frikjent for denne falske anklagen, men ble funnet skyldig i separatisme og dømt til livsvarig fengsel i 36 år. Til tross for at Den europeiske menneskerettighetsdomstolen (EMD) i 2007 hadde pålagt en ny rettssak, ble Çomak igjen funnet skyldig, til tross for manglende bevis.

Fra fengselet publiserte Çomak en rekke diktsamlinger. Hans verk ble oversatt til engelsk av Caroline Stockford, Norsk PENs Tyrkia-rådgiver. Antologien 'Words that Walk Through Walls' med dikt fra poeter

fra hele verden. Diktsamlingen, som ble utgitt i november 2024, inneholder dikt fra poeter verden over og Ilhans svar til dem i diktform. Utvalgte dikt fra hans samling 'Separated from the Sun', ble utgitt på norsk med tittelen 'Elvene renner ut av kartene' (Gyldendal, 2024). Sammen med filmskaperen Tommy Chavaness, laget Norsk PEN dokumentarfilmen 'Under the Sun' om Çomak.

I forbindelse med hans 50-årsdag i 2024, skrev han et brev til Norsk PEN – som var et av hans siste brev til oss fra fengsel:

Jeg forlater mitt 50. år, akkurat som jeg snart vil forlate mine 30 år i fengsel. Da jeg var en fri mann, ble ikke bursdagen min feiret. Takket være Norsk PEN de siste årene har jeg fått oppleve denne nye og vakre tingen. Disse feiringene, både måten de holder på tradisjonen, og måten de lar meg føle en

slags privilegium jeg aldri har vært kjent med, føles som en stor gave. [...]

Solidariteten fra dere trøster mitt hjerte. Vær så snill å ikke gi opp deres bønner. Med håp om at vi møtes i frihet!

I april 2025 møttes vi endelig i frihet.

Çomak og hans tidligere MacKenzie-friend besøkte Oslo og Norsk PEN for første gang 22-25 april 2025. Sammen med Gyldendal og Den norske Forfatterforening (DnF) hedret vi Çomak 23. april med et arrangement og mottakelse. Med hans egne ord, fikk vi høre hans sterke historie, tanker og refleksjoner fra tiden i fengsel, og hvordan poesien har hjulpet ham å holde motet oppe.

I juni 2024 ble Julian Assange endelig løslatt

Tirsdag 25. juni ble Julian Assange løslatt fra Belmarsh-fengselet i London. Norsk PEN har arbeidet for løslatelsen i over fem år. Gjennom WikiLeaks publiserte Assange blant annet innhold fra offisielle dokumenter om krigsforbrytelser begått av amerikanske styrker og deres allierte. For dette ble han siktet i USA etter spionasjeloven (Espionage Act) og risikerte utlevering og 175 års fengsel.

Norsk PEN arbeidet for Assanges løslatelse på flere måter: vi observerte flere rettshøringer i den britiske domstolen, drev påvirkningsarbeid og frontet saken i norske medier. I spissen for Norsk PENS arbeid for Assange var vårt Assange-utvalg. I 2023 ble Julian Assange tildelt Ossietzkyprisen for sin kritiske journalistikk og for å avdekke maktmisbruk og krigsforbrytelser. Hans kone, Stella Assange, deltok på prisutdelingen på hans vegne.

Norsk PENS første podkast!

Sjekk ut 'Julian Assange og kampen for ytringsfrihet'

Stella Assange sin hilsen til Norsk PEN:

Tusen takk til Norsk PEN for at dere tildeler Ossietzkyprisen til min ektemann, Julian Assange! [...] Det er så viktig at Julian blir anerkjent, at navnet hans og saken hans forblir en del av den offentlige debatten.

Norsk PEN sitt budskap var hele veien tydelig:

Dersom Assange hadde blitt utlevert til USA, ville det sidestilt journalistiske avsløringer med spionasje – fordi handlingene som beskrives i siktelsen i hovedsak er former for innhenting av informasjon som er vanlige metoder for journalister. Og videre, skulle Storbritannia utlevert ham og USA brukt spionlovgivning mot en utenlandsk statsborger som avslører krigsforbrytelser, vil det skape en farlig presedens og utgjøre et alvorlig angrep på ytringsfriheten internasjonalt.

Beskytter kunstnerisk og litterær ytringsfrihet

Retten til å uttrykke seg fritt gjennom kunst og kultur, er en sentral del av ytringsfriheten. Likevel er kunstneres ytringsfrihet under press i mange deler av verden.

Sprer litteratur til jenter i Afghanistan

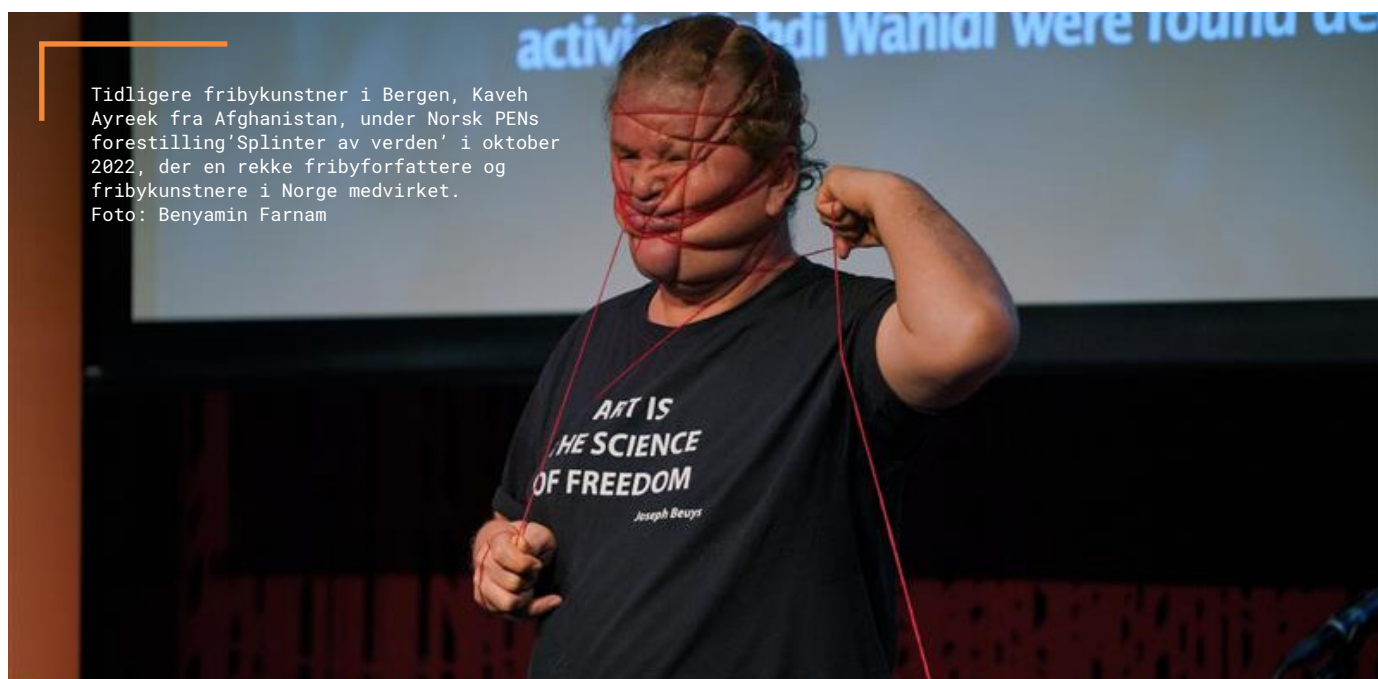
Norsk PEN støtter og jobber tett med PEN Afghanistan, som har arbeidet i eksil siden Taliban tok over makten høsten 2021. De har fortsatt mange aktiviteter i Afghanistan, og Forfatternes Hus i Kabul er i drift. I 2024, ble det delt ut om lag 5700 skjønnlitteraturbøker og lærebøker til uformelle utdanningsinstitusjoner og biblioteker i ni provinser, med fokus på at jenter skulle få tilgang til bøkene. Det ble også utviklet skolebøker for jenter og 14 lydbøker for afghanske barn, som ble distribuert til over 1400 familier.

Totalt ble det i 2024 organisert 14 nettbaserte litterære workshops for studenter, hvor over 100 studenter deltok.

Forbudte bøker-uka til Norge

Forsøk på sensur og fjerning av bøker har funnet sted overalt i verden og til alle tider. Styresmakter, interessegrupper og religiøse og sosiale bevegelser har sensurert, bannlyst eller forsøkt å fjerne enkeltbøker og boksamlinger fra offentligheten. I 2024 ble bøker sensurert i rekordfart i USA. Men det skjer også i stor grad i andre land. Forbudte bøker-uka ble arrangert for første gang i Norge oktober 2024, koordinert av Universitetsbiblioteket i Oslo, i samarbeid med Norsk PEN. Over 250 bibliotek, bokhandlere og forlag deltok blant annet med utstillinger, arrangementer, podkaster og innlegg i sosiale medier.

Tidligere fribykunstner i Bergen, Kaveh Ayreek fra Afghanistan, under Norsk PENs forestilling 'Splinter av verden' i oktober 2022, der en rekke fribyforfattere og fribykunstnere i Norge medvirket.
Foto: Benyamin Farnam

Mohammed Elsusi: Fra Gazas bomberegner til Stavanger

Mai 2024 kom den palestinske rapperen Mohammed Elsusi med sin familie til Norge gjennom fribyordningen. I Norge vil Elsusi fortsette å bruke musikken sin til å belyse og kjempe mot urett i hjemlandet og i Midtøsten.

Rapperen fra Gaza, som også er grafisk designer og musikk- og videoprodusent, startet i 2009 bandet 'Revolution Makers' sammen med sin bror. Gjennom musikken belyser han urett, diskriminering og overgrep, og andre sosiale og politiske temaer – som korrupsjon, fattigdom og protester mot både Israels okkupasjon og Hamas-styret i Gaza. Til tross for at bandet ble veldig populært på Gaza, fikk de forbud mot å opptre.

Han flyttet til Tyrkia, men på grunn av vanskelige levekår som flyktning og manglende rettigheter der, dro han og familien tilbake til Gaza. Da den blodige krigen i Gaza startet kort tid etter, snudde det opp ned på tilværelsen. Mohammed og familiens eiendom ble ødelagt, og som hundretusenvise av andre i Gaza ble de internt fordrevet. Etter et halvt år i bomberegnet klarte de å flykte til Egypt, og derfra kom de til Norge gjennom fribyordningen i mai 2024, som Stavangers 14. fribykunstner. August 2025 slipper han sitt første album 'Living with Dignity'.

”

Jeg kan ikke forbli taus!

Mohammed Elsusi

Fremme kunstnerisk og litterære stemmer fra Gaza

Årlig dokumenterer PEN International arrestasjoner, forfølgelse av og drap på forfattere og kunstnere over hele verden.

Gaza hadde det høyeste tallet av drepte forfattere og kunstnere.

For å bidra til at deres navn ikke ble glemt, opprettet Norsk PEN en minneside med informasjon om noen av de drepte. Blant de vi ønsket å hedre var den 27 år gamle palestinske poeten og forfatteren Nour al-Din Hajjaj, som ble drept 2. desember i et israelsk luftangrep mot hans hjem i Al Shujaiyya.

”

Jeg er ikke et tall, og jeg samtykker ikke i at min død blir forbigående nyheter. Dette er grunnen til at jeg skriver nå; Det er kanskje mitt siste budskap som når ut til den frie verden, som flyr med fredsdueene.

Nour al-Din Hajjaj
Forfatter fra Gaza

Satsning på ytringsfrihet i arbeidslivet

En av de største ytringsfrihetsutfordringene i Norge finner vi i arbeidslivet. Gjennom Norsk PENs satsning ønsker vi å bidra til bedre ytringskultur og et tryggere ytringsklima på norske arbeidsplasser.

Kunnskap og kompetanseheving

Norsk PEN skal bidra med kunnskap og kompetanse om ytringsfrihet i arbeidslivet:

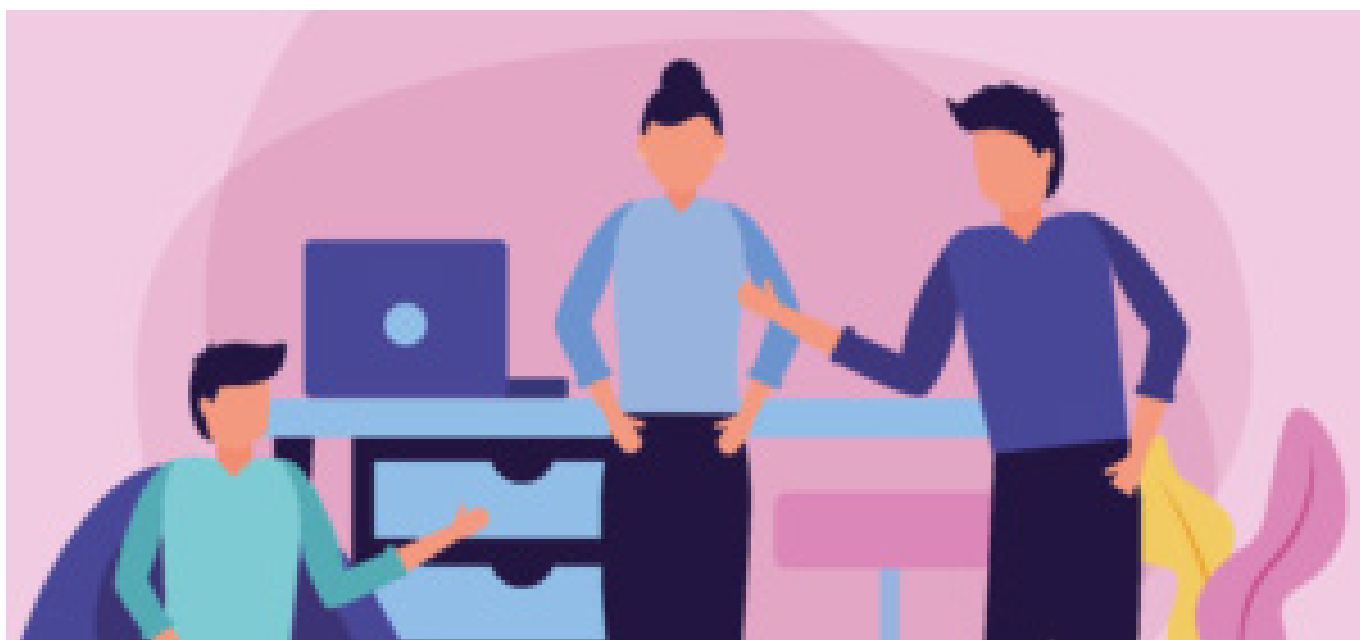
- Øke bevisstheten i norsk arbeidsliv, om ytringsfrihet generelt, og om ytringsfrihet i arbeids- og næringslivet spesielt.
- Trygge ledere i møte med komplekse ytringsfrihetsspørsmål.
- Gjennom kurs, foredrag og informasjon til allmennheten bidra til å fremme sunn ytringskultur i norske bedrifter.

Vi støtter forskning

Vi samarbeider med relevante aktører som forsker på og kartlegger kunnskap om faktorer som påvirker ytringsfrihet i arbeidslivet, som Arbeidsforskningsinstituttet og OsloMet.

Visste du at... bedrifter kan bli Norsk PENs næringslivspartnere?

Gjennom partnerskap med Norsk PEN bidrar bedrifter til å fremme ytringsfrihet i Norge og internasjonalt, samtidig som man får en unik sparringspartner i møte med kompliserte ytringsfrihetsspørsmål. Les mer på [/norskpen.no](https://norskpen.no).

Journalisten Odd Isungset ble hedret for sitt arbeid

Ossietzkyprisen 2024 ble tildelt Odd Isungset, som i over 30 år gjennom undersøkende journalistikk, bøker og dokumentarer arbeidet for å avdekke sannheten bak drapsforsøket på William Nygaard.

Angrepet på Nygaard i 1993 står som et av de alvorligste angrepene på ytringsfriheten i Norge. Attentatet mot forleggeren kom som følge av en religiøs dødsdom fra Irans daværende leder, ayatollah Khomeini, i 1988 – mot oversettere og utgivere av Salman Rushdies Sataniske vers. Etterforskningen er den lengstvarende i norsk historie, og saken står fortsatt uopklart.

En norsk journalist har fulgt saken siden dagen skuddene falt: Odd Isungset. Han arbeidet da i TV2 og forsto raskt at dette var mer enn bare en kriminalsak. Siden den tid har han fortsatt sitt arbeid med saken. Han har skrevet flere bøker og laget dokumentarer om saken, som har bidratt til å holde saken i søkelyset. Hans avsløringer har avdekket kritikkverdige forhold hos politi og påtalemyndighet, og svikt i oppfølging av saken fra politikere og presse. Som resultat av hans innsats ble to personer siktet i saken i 2018, rett før den skulle henlegges. I 2024 ble Nygaard-saken forsøkt henlagt igjen, før beslutningen i juli omsider ble omgjort av Riksadvokaten.

En fullstappet sal var til stede for å hedre Isungset under prisutdelingen på Sentralen 15. november 2024.

Prisvinner Odd Isungset og Norsk PENs styreleder Ann-Magrit Austenå under prisutdelingen 15. november 2024.
Foto: Benjamin Farnam

Isungset mottar denne prisen for sin enestående undersøkende journalistikk. Uten hans innsats og pågangsmot ville Nygaard-saken hatt langt færre svar, og vi ville stått uten informasjon og innsikt som har stor samfunnsverdi.

Ann-Magrit Austenå
styreleder, Norsk PEN

Arrangementer i 2024

En viktig del av Norsk PENs arbeid er å styrke kunnskapen og forståelsen og engasjementet om situasjonen for ytringsfrihet. I 2024 organiserte vi totalt 29 publikumsarrangementer og -samlinger.

Takk til de tusenvis av personene som tok turen til et eller flere av våre arrangementer!

Februar

- 8. februar 2024: Unge og mediehus (LitFest Bergen)
- 9. februar: Kva betyr ein Nobelpris? (LitFest Bergen)
- 9-11. februar: Postkortaksjon for fengslede forfattere (LitFest Bergen)
- 26. februar: Kunst, personvern og ytringsfrihet på scene og skjerm (Litteraturhuset, Oslo)
- 28. februar: White Torture – Filmvisning og samtale (Nobels Fredssenter, Oslo)

Mars

- 4-6. mars: Postkortaksjon for fengslede forfattere (Sølvberget, Stavanger)
- 5. mars: Unge og mediehus (Tromsø)
- 19. mars: En samtale med russiske journalister på jobb i Norge (Litteraturhuset, Oslo)

April

- 2. april: Lansering av Norsk PENs 'Guidelines on Indictment Writing for Prosecutors in Turkey' (digitalt)
- 25. april: Samtale om kunst og ytring i Afghanistan (Kunsthall 3,14, Bergen)

Mai

- 6. mai: Assange: Hva nå? (Pressens hus, Oslo)
- 15. mai: Nygaard-saken henlagt: Ytringsfrihet på prøve (Litteraturhuset, Oslo)
- 24. mai: Under press – Unge stemmer fra ytringsfrihetens frontlinjer (Litteraturhuset, Oslo)
- 24-26. mai: workshop for unge aktivister og ytrere fra hele verden sammen med Utøya og WEXFO (Utøya)

Juni

- 5. juni: Hva er fagbevegelsens rolle i varslersaker? (Litteraturhuset, Oslo)
- 26. juni: Julian Assanges settes fri – LIVE med siste nytt (digitalt)

August

- 20. august: Tre år med Taliban: Hva har vi lært av Kabuls fall? (Litteraturhuset, Oslo)

September

- 11. september: Literature in Exile: Voices from Belarus (Litteraturhuset, Oslo)
- 11. september: Møte med Al Jazeera-journalist Tamer Almisshal
- 18.-20. september: Postkortaksjon for fengslede forfattere (Kapittelfestivalen, Stavanger)
- 19. september: Når familien splittes (Kapittelfestivalen, Stavanger)
- 19. september: Hvordan verne om forfatteres ytringsfrihet? (Litteraturhuset, Oslo)

Oktober

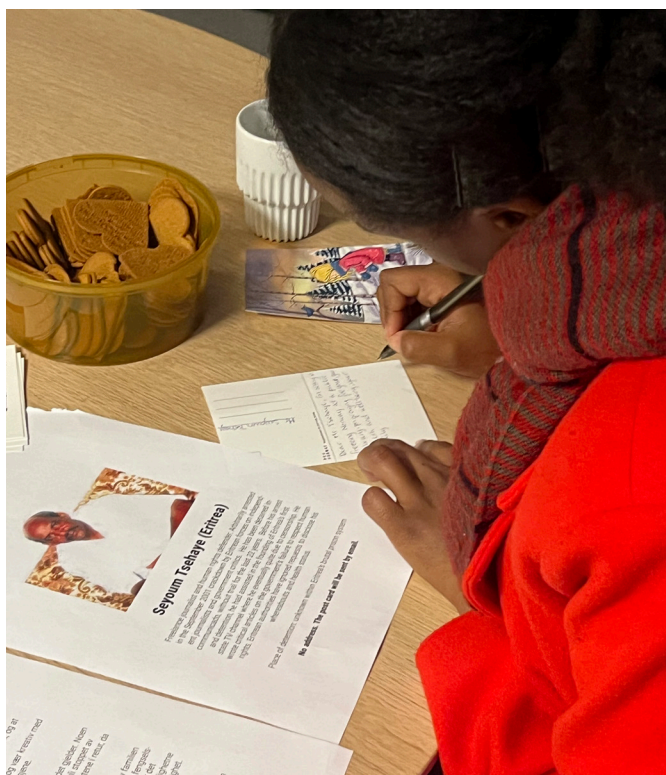
- 17.-18. oktober: Nettverksmøte for fribyordningen (Trondheim)
- 22. oktober: Unge og mediehus (Larvik bibliotek)

November

- 1. november: Journalister i frontlinjen i Afghanistan: Møt journalist Khalid Qadery (PRIO, Oslo)
- 15. november: Utdelingen av Ossietzkyprisen 2024 (Sentralen, Oslo)

Desember

- 3. desember: Varslingssakene i Forsvaret: Hva har vi lært? (Litteraturhuset, Oslo)
- 9. desember: Demonstrasjon i forbindelse med besøk av Egypts president El-sisi (Eidsvolls plass, Oslo)
- 11. desember: Postkortaksjon for fengslede forfattere (Deichman Bjørvika, Oslo)

Øverst til venstre: Fra Norsk PENS postkortaksjon på Deichman Bjørvika desember 2024. Øverst til høyre: Postkortaksjon av Norsk PENS avdeling vestlandet. Høyre midten: Norsk PENS samling på Utøya for over 60 unge ledende aktivister fra hele verden, i samarbeid med Wexfo og Utøya. Nederst til høyre: En workshop under Norsk PENS samling på Utøya for over 60 unge ledende aktivister fra hele verden.

Menneskene i PEN

Norsk PEN er en organisasjon i vekst, med et voksende antall ansatte og mange aktive medlemmer og frivillige. Organisasjonen Norsk PEN består av våre medlemmer, utvalgsekspert, administrasjonen og styret.

I 2024 var fokuset på å utvikle Norsk PEN – både organisatorisk utvikling og prosjektutvikling. I tillegg til våre over 1000 medlemmer, er dette de over 70 ansatte og frivillige som engasjerte seg og arbeidet for ytringsfrihet i Norsk PEN i 2024:

Norsk PENs ansatte

Jørgen Watne Frydnes, generalsekretær

Jørgen Watne Frydnes har vært generalsekretær i Norsk PEN siden oktober 2023. Han har over 20 års erfaring fra organisasjoner med fokus på demokrati, menneskerettigheter og humanitært arbeid. Før han begynte i Norsk PEN, var Jørgen daglig leder i Utøya AS, hvor han ledet gjenoppbyggingen etter terrorangrepet i 2011. Han er tidenes yngste leder av Den norske Nobelkomité, hvor han har vært medlem siden 2021, ved siden av å lede rådet i Den norske Helsingforskomité. Jørgen jobbet som prosjektleder i Leger Uten Grenser fra 2004 til 2011, og satt i styret fra 2013 til 2017. Han har en bachelorgrad i statsvitenskap fra Universitetet i Oslo og en mastergrad i internasjonal politikk fra Universitetet i York.

Lars Gudmundson, assisterende generalsekretær

Som assisterende generalsekretær er Lars ansvarlig for våre internasjonale prosjekter. Lars har lang erfaring fra arbeid med utdanningspolitikk, ledelse og menneskerettigheter, både i Norge og internasjonalt. Han har jobbet i Kunnskapsdepartementet og Utdanningsdirektoratet, som taleskriver, rådgiver og prosjektleder. I 2009 var han med å etablere Det Europeiske Wergelandsenteret (EWC), hvor han ledet prosjekter i blant annet i Ukraina, Russland, Hellas og på Balkan. Fra 2016 til 2021 var han nestleder ved EWC. Han har lang erfaring med prosjektporteføljer, strategisk arbeid, organisasjonsutvikling og myndighetskontakt. Fra 2021 var Lars leder for Demokrativerkstedet på Utøya, med ansvar for å bygge opp et helhetlig minne- og læringstilbud.

Ingeborg Kværne, nasjonal fribykoordinator

Ingeborg Kværne har jobbet i Norsk PEN siden 2015. Som nasjonal fribykoordinator har hun et særlig ansvar for å bidra til at forfatterne, journalistene og kunstnerne som blir invitert til Norge gjennom fribyordningen, får mulighet til å bli formidlet og hørt. Ingeborg har hovedfag i musikkvitenskap fra Universitetet i Oslo (UiO), hun har studert latin og antikkens kultur ved UiO, og sosiologi og antropologi ved Victoria University of Wellington. Hun har jobbet med menneskerettigheter i Amnesty, og kom til Norsk PEN fra en stilling som seniorrådgiver i Kulturrådet.

Siri Berge Engerud, kommunikasjonsrådgiver

Siri er kommunikasjonsrådgiver, jobber med PENs utvalg og våre Tyrkia-prosjekter. Hun har vært i Norsk PEN siden 2021, og har flere års erfaring med arbeid med menneskerettigheter. Tidligere jobbet hun som kampanje- og organisasjonssekretær for Afghanistankomiteen, og som kommunikasjonsrådgiver for FOKUS-Forum for Kvinner og Utvikling. Siri har jobbet som Junior prosjektrådgiver for Det europeiske nettverket for menneskerettighetsinstitusjoner i Brussel, og flere års arbeidserfaring fra Øst-Afrika, hvor hun blant annet var kommunikasjonsansvarlig i DefendDefenders i Uganda. Hun er også styremedlem i BDS Norge. Siri har en LLM i menneskerettigheter fra Brussels School of International Studies (Kent University), og en bachelor i Afrikastudier fra Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet.

Jenny Heradstveit, prosjektkoordinator

Unge ytringsfrihet er fokuset til Jenny. Hun har jobbet i Norsk PEN siden mars 2022, og er blant annet ansvarlig for arbeidet vårt med unge stemmer og mediehus. Som prosjektkoordinator jobbet hun blant annet med Norsk PENs internasjonale prosjekter, ungdomsprosjektet, og var festivalansvarlig for Norsk PENs ytringsfrihetsfestival: «Fri ytring i 100 år til!». Jenny har en bachelor i sammenlignende politikk fra Universitetet i Bergen, med opphold ved Freie Universitet i Tyskland og Hyderabad University i India, samt emner i internasjonal politikk ved Høgskolen i Innlandet. Hun har også tatt en bachelor i regi på dokumentarfilm linja ved Høgskolen i Lillehammer og gått på manuslinja ved Biskops-Arnö i Sverige.

Maja Gudim Burheim, kommunikasjonsrådgiver

Maja er kommunikasjonsrådgiver, og jobber med prosjekter, blant annet ytringsfrihet i arbeids- og næringslivet. Maja er journalist og historiker, og har mange års erfaring med prosjektutvikling i skjæringspunktet formidling, demokratiutvikling, ekstremisme, og politisk vold. Fra 2012-2017 var hun journalist, researcher og reporter i TV 2 Nyhetene, Nyhetskanalen og utenriks. Hun har studert Latinamerika-studier ved Universidad de Cienfuegos, Cuba, journalistikk ved Høgskolen i Oslo og Akershus, har en bachelor i Internasjonale studier fra UiO og Madrid og en mastergrad i Peace and Conflict Studies. De siste 7 årene før hun kom til Norsk PEN i 2024, jobbet hun med kunnskapsformidling og utviklingsarbeid som seniorrådgiver og prosjektansvarlig ved 22. juli-senteret (Kunnskapsdepartementet) og i Utøya AS.

Ammal Ahmed Haj Mohamed, prosjektleder

Ammal er ansvarlig for vårt dialogarbeid for unge i Norge, og leder også vårt arbeid med unge stemmer internasjonalt. Ammal har studert Nordisk språk og litteratur, og har bachelorgrad i politikk og internasjonale relasjoner. Tidligere jobbet hun som rådgiver i Integrering og Mangfoldsdirektoratet, og har ledet satsningsområdet Sentralen MINT (Mangfold, Inkludering og Tilhørighet) på Sentralen kulturarena. Ammal er tidligere leder av Norsk Folkehjelp Solidaritetsungdom (2021-2023), og i 2022 var hun på listen for «33 under 33 stjerneskudd innen politikk og kulturlivet» (Vårt Land) for sitt arbeid og aktivisme. Hun er medlem av Den norske UNESCO-kommisjonen (2025-28), styremedlem i Norsk Folkehjelp, Fremtiden i Våre Hender og Det Norske Kammerorkesteret.

Eliana Hercz, prosjektleder

Eliana er prosjektleder for Norsk PENs storsatsning med å fremme unges ytringsfrihet: Ung Ytring 2030. Før hun kom til PEN, har hun de siste ti årene vært engasjert i brobyggings- og dialogarbeid; de siste årene som daglig leder for Dialogpilotene (2018-2024), studieveileder på dialogpilotstudiet på UiO og tidligere som jødisk veiviser (2015-2017). I 2020 ble hun del av Ungdommens ytringsfrihetsråd, og har siden ledet arbeidet med den etterfølgende skoleproduksjonen «Det har aldri vært lettere å ytre seg, men...» (2021-2022) og «Unge stemmer i offentligheten» (2023-2024). Eliana har en mastergrad i Religion og samfunn ved Universitet i Oslo, der hun så på antisemittisme i digitale medier og hvordan grensen for hva som aksepteres påvirkes ved bruk av humor og memer.

Caroline Stockford, Tyrkia-rådgiver

Caroline er rådgiver og koordinator for vårt arbeid i Tyrkia. Med sin store kunnskap om og engasjement for ytringsfrihet i Tyrkia spiller hun en sentral rolle i våre øvrige prosjekter i Tyrkia, inkludert vårt arbeid for våre æresmedlemmer fra Tyrkia, som İlhan Sami Çomak. Caroline er lyriker, oversetter og forfatter fra Wales, med en master fra London University (SOAS) i historien til det tyrkiske språket. Hun er også styremedlem i Wales PEN Cymru.

Şerife Ceren Uysal, juridisk rådgiver

Ceren er menneskerettighetsadvokat og Norsk PENs juridiske rådgiver, med spesielt fokus på Tyrkia. Hun har arbeidet for Norsk PEN siden 2021, blant annet ansvaret for Norsk PENs rettsobservasjoner i Tyrkia. Hun har vært styremedlem i Progressive Lawyers Association siden 2015, og ble tildelt Dr.Georg Lebiszczak-prisen for ytringsfrihet i Østerrike i desember 2016. Ceren er forsker ved masterprogrammet for kjønnsstudier på Universitetet i Wien, med fokus på forskning innen kjønn og menneskerettigheter. Hun er for tiden sekretær for The European Lawyers for Democracy and World Human Rights (ELDH).

Kiyya Baloch, researcher

Kiyya jobber med research, kommunikasjon og vårt arbeid for fengslede og forfulgte forfattere og journalister. Kiyya har vært en del av Norsk PENs team siden oktober 2023. I over seks år arbeidet han som journalist i Pakistan, hvor han blant annet dekket temaer som politikk, religiøs ekstremisme, blasfemi og situasjonen i Balutsjistan. Han har skrevet for medier som The Guardian, The Economist, Radio Free Europe, Al Jazeera Online, og The Diplomat Magazine. Han kommer fra den sørvestlige provinsen Balutsjistan i Pakistan. Kiyya har en mastergrad i global journalistikk fra Universitetet i Agder.

Per Thorsdalen, administrasjonsmedarbeider

Per arbeider med administrative oppgaver i Norsk PEN. Per har en mastergrad i menneskerettigheter fra Universitetet i Oslo, og har vært assistent ved Holocaustsenteret på Villa Grande i Oslo. Han har også tidligere jobbet med Det norske rådet for kurdernes rettigheter.

Ege Dündar, prosjektkoordinator

Ege jobber med å støtte unge ytrere internasjonalt. Han har studert internasjonal politikk ved City University, England, og er grunnlegger av menneskerettighetsnettverket İlkyaz, som gir en plattform for unge stemmer i Tyrkia. Ege har også vært TV- og musikkprodusent og er selv forfatter. Ege har jobbet med PEN International i flere år, hvor han i dag er organisasjonens yngste styremedlem gjennom tidene.

Norsk PENs styre

Før årsmøtet 2024:

- Ann-Magrit Austenå (leder)
- Agnete G. Haaland (nestleder)
- Ingeborg Volan,
- Asieh Amini
- Teresa Grøtan
- Andrew Kroglund
- Sigbjørn Mostue
- Sarah Zahid
- Amund Trellevik
- Hilde Hagerup (vara)
- Torjer Andreas Olsen (vara)
- Stian Bromark (vara)

Etter årsmøtet 2024:

- Ann-Magrit Austenå (leder)
- Agnete G. Haaland (nestleder)
- Ingeborg Volan
- Amund Trellevik
- Teresa Grøtan
- Andrew Kroglund
- Sigbjørn Mostue
- Linn Stalsberg
- Tom Høgli
- Hilde Hagerup (vara)
- Stian Bromark (vara)
- Ibrahim Afridi (vara)

Norsk PENs ekspertutvalg

Komiteen for fengslede forfattere

Norsk PENs komité for fengslede forfattere støtter forfattere, kunstnere og journalister som sitter fengslet rundt om i verden. Norsk PENs Komité for fengslede forfattere tilhører et internasjonalt nettverk organisert av PEN Internationals "Writers in Prison Committee", som kartlegger, deler informasjon, og initierer kampanjer i en felles front for fengslede forfattere. Komiteen avholder arrangementer og aktiviteter, i samarbeid med administrasjonen og andre ekspertutvalg. **Medlemmer:** Dag Larsen (leder), Asieh Amini, Elisabeth Solberg Holm, Jørgen Lorentzen, Sanne Mathiassen, Hege Newth, Hanne Ramsdal, Elisabeth Salvesen.

Afghanistanutvalget:

Afghanistan-utvalget arbeider for åpenhet og offentlig oppmerksomhet om situasjonen for ytringsfrihet i Afghanistan. Utvalget støtter Afghansk PEN og Forfatternes Hus i Kabul som et fristed og en viktig arena for forfattere, andre skrivende og kunstnere med ulik etnisitet, språklig bakgrunn og politisk ståsted. Videre vier utvalget rettighetene til kvinnelige ytrere spesiell oppmerksomhet. **Medlemmer:** Elisabeth Eide (leder), Amund Haave, Hasina Shirzad, Kristin Elisabeth Solberg, Rafiullah Rahimi og Bibi Musavi.

Assange-utvalget

Norsk PEN arbeidet for rettferdighet og frihet for publisisten Julian Assange i mange år. I juli 2024 slapp han ut av fengsel etter over fem år i Belmarsh-fengselet i London. Utvalget har blant annet drevet påvirkningsarbeid mot myndighetene i Norge, England og USA, informasjonsspredning gjennom kampanjer og arrangementer, og observert høringer. **Medlemmer:** Rune Ottosen (leder), Mads Andenæs, Erling Borgen, Thorbjørn Jagland, William Nygaard og Eva Stenbro.

Kina-utvalget

Norsk PENs Kina-utvalg arbeider for offentlig bevissthet om ytringsfrihetssituasjonen i Kina, og for å påvirke norsk politikk og søke allianser i Norge. De arrangerer og deltar i debatter, skriver kronikker og pressemeldinger, kommer i dialog med sentrale politikere og andre relevante

aktører om Kina og situasjonen for enkeltpersoner og grupper under særlig press fra kinesiske myndigheter. **Medlemmer:** Trine Angelskår (leder), Inger Bentzrud, Harald Bøckman og Sigbjørn Mostue.

Pressefrihetsutvalg

Oppgaven til pressefrihetsutvalget i Norsk PEN er å overvåke og arbeide for pressefrihet i Norge og internasjonalt. Utvalget følger politiske, teknologiske og økonomiske forhold som endrer, truer eller på annen måte berører ytringsfriheten. Utvalget følger og reagerer på negative trekk ved utviklingen i internasjonale massemedier og vilkårene for ytringsfriheten globalt.

Medlemmer: Thomas Spence (leder), Siri Gedde-Dahl, Annette Groth, Nina Kristiansen og Kjersti Løken Stavrum.

Varslerutvalget

Norsk PENs varslrutvalg jobber for å skape oppmerksomhet om varsling og varsleres vilkår i ulike sektorer av arbeidslivet. Utvalget følger opp varslarinstituttets stilling i Norge, og har vært opptatt av behovet for et varslorombud for å sikre varsleres rettsikkerhet. Som Norsk PENs øvrige utvalg, bidrar varslrutvalget til offentlig debatt gjennom seminarer, kronikker og markeringer, og ved å avgi uttalelser som høringsinstans i aktuelle saker. **Medlemmer:** Kai Sibbern (leder), Rune Ottosen, Trond Strøm og Tarjei Leer-Salvesen.

Utvalget for litteratur og kunst

Norsk PENs utvalg for litteratur og kunst jobber for å styrke og beskytte kunstnerisk ytringsfrihet. Utvalget består av engasjerte eksperter fra bokbransjen, kunst- og litteraturfeltet, og deltar i løpende offentlig debatt om ytringsfrihetens kår innen litteratur, kunst og formidling. De arrangerer panelsamtaler og andre aktiviteter knyttet til aktuelle saker. **Medlemmer:** Kari Brønne, Gerd Johnsen, Ingeborg Volan og Arne Svingen.

Utvalget for Øst- og Sentral-Europa

Utvalget for Øst og Sentral-Europa arbeider for å rette søkelys på situasjonen for ytringsfrihet i regionen, gjennom informasjons- og påvirkningsarbeid. Arbeidet inkluderer blant annet å avholde åpne arrangementer og samlinger, skrive protestbrev og avholde markeringer.

Medlemmer: Astrid Sverresdotter Dypvik, Øyvind Strømmen, Amund Trellevik og Ingrid Vik.

Norsk PEN avdeling Vestlandet

Norsk PEN avdeling Vestlandet er Norsk PENs lokallag med hovedsete i Bergen. Norsk PEN Vestlandet ble etablert i 2016 for å befeste det gode engasjementet for ytringsfriheten blant våre medlemmer på Vestlandet. Avdeling Vestlandet har et eget styre, og arrangerer egne seminarer og arrangementer. **Styret i 2024:** Leikny Haga Indregård (leder), Vibeke Koehler, Julie Andersland, Vibeke Flesland Havre, Christian Fr. Stabell og Toril Hanssen (vara).

Norsk PENs valgkomite

Før årsmøtet 2024:

- Kjersti Løken Stavrum
- Rune Ottosen
- Arne Svingen
- Thomas Spence
- Asieh Amini

Etter årsmøtet 2024:

- Kjersti Løken Stavrum
- Arne Svingen
- Thomas Spence
- Asieh Amini

Takk for oss, Litteraturhuset!

Etter mange, mange år ble 2024 det siste i et bygg som har vært langt mer enn bare fire vegger og et tak. Litteraturhuset har vært hjemmet til PEN – et sted hvor ord har fått fly fritt, hvor ideer har møttes, og hvor kampen for ytringsfrihet har hatt en scene. Siden vi flyttet inn her i 2007, har vi arrangert hundrevis av samtaler, debatter og opplesninger. Vi har samlet forfattere, menneskerettighetsforkjempere og journalister fra alle verdenshjørner. Vi har diskutert, utfordret og lyttet – alltid med det samme målet: å forsvare og fremme ytringsfriheten, både i Norge og globalt.

Litteraturhuset har vært mer enn en arena for debatt. Det har vært et samlingssted. Et sted hvor vi har delt måltider og minner, hvor vi har funnet trøst i fellesskap når kampene vi har kjempet har føltes tung. Et sted hvor vi både har feiret seire og stått sammen i motgang.

Hjertelig takk til Litteraturhuset for å ha gitt oss et godt hjem. Vi flytter, men vi tar med oss alt vi har delt her – samtalene, vennskapene og kampene. Og vi vet at dørene her alltid vil stå åpne for de som tror på litteraturens og ytringsfrihetens kraft.

Norsk PEN er både en medlemsorganisasjon og en prosjektorganisasjon. Økonomien til organisasjon gjenspeiler dette. For 2024 er det i all hovedsak tre økonomiske fundament for Norsk PEN: medlemsorganisasjonen, internasjonale prosjekter og prosjekter om unges ytringsfrihet.

Medlemsorganisasjonen

Driften av Norsk PEN ble støttet med gode bidrag fra Norsk PENs fond for ytringsfrihet, Fritt Ord, Must AS, Den norske Forleggerforening, Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening, Norsk Journalistlag, Norsk Oversetterforening, Dramatikerforbundet, Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere, Kritikerlaget og en rekke andre gode støttespillere. Denne delen av virksomheten hadde i 2024 totale inntekter på 4,2 millioner kroner, med kostnader på 3,4 millioner kroner. På kostnadssiden var et viktig grep å redusere lønnskostnadene til et bærekraftig nivå. Et positivt årsresultat på 843.577 kroner skyldes i all hovedsak et særs godt år i forvaltningen av Norsk PENs fond for ytringsfrihet og påfølgende bidrag til Norsk PEN. Med dette er en trend av negative årsresultat snudd og organisasjonen har igjen positiv egenkapital, totalt 134.183 kroner.

Internasjonale prosjekter

Norsk PENs internasjonale arbeid blir nå i hovedsak finansiert av Norad. I dette arbeidet inngår fribyordningen, vårt omfattende arbeid i Tyrkia, samt støtte til våre kolleger i PEN Afghanistan, Belarus og Eritrea. Prosjektene har en total omsetning for 2024 på 6,1 millioner kroner. Netto ubrukte midler for avtalen er 525.190 kroner, midler som enten vil videreføres ved eventuell signering av ny avtale med Norad eller tilbakeføres.

Unges ytringsfrihet

Prosjektene som fokuserer på unges ytringsfrihet består av midler fra Sparebankstiftelsen DNB og Stiftelsen Thomas Fearnley, Heddy og Nils Astrup. Prosjektene går over henholdsvis 3 og 5 år, og har en total ramme på 27 millioner kroner. Forbruk i 2024 tilsvarte i underkant av 1,4 millioner kroner, hvorav de resterende 25,6 millioner kronene er budsjettert over de neste årene.

Organisasjonen som helhet

De totale driftsinntektene utgjorde kr 11 809 862 i 2024, mot kr 9 826 288 i 2023. Driftskostnadene viser kr 10 956 640 i 2024, mot kr 10 723 333 i 2023. Årsresultatet i 2024 ble et overskudd på kr 843 577, mot et underskudd i 2023 på kr 923 320. Organisasjonens egenkapital er kr 134 183.

Regnskap og revisjon

Regnskapet er blitt ført av Hilde Kløvstad, Skagerak Økonomipartner AS. Revisor er Kåre Uppstrøm, Baker Tilly Grimsrud & Co ANS.

Norsk PENs fond for ytringsfrihet

Norsk PENs fond for ytringsfrihet etablert ble etablert 31. januar 2019. Følgende 12 Norsk PEN stiftere har sjenerøst investert én million kroner hver til fondet: Amedia, Aschehoug, AS Forlagsfinans, Cappelen Damm, Dagbladets Stiftelse, Erik Must AS, Ferd AS, Gyldendal, Jostein Gaarder, NHST Media Group, Polaris Media og Schibsted ASA/Stiftelsen Tinius. I tillegg har fondet mottatt bidrag fra støttespillerne Gunnar Sønsteby's Minnefonds pris, Jan og Harald Møller, Gabi og Anette Gleichmann og en anonym giver. Stiftelsens formål er å arbeide for ytringsfrihet, særlig gjennom å støtte Norsk PEN.

Styret i fondet i 2024: Kjersti Løken Stavrum (leder), Ann-Magrit Austenå, John Tørres Thuv, Jon Wessel-Aas og Marte Ingul.

Ytringsfrihet for alle.

Les mer om Norsk PENs arbeid på [**/norskpen.no**](https://norskpen.no)

PENs Charter:

1. Litteratur kjenner ingen grenser og må kunne spres fritt mellom mennesker, uavhengig av politisk eller internasjonal uro.
2. Under alle forhold, og spesielt i krigstid, må kunstverk, menneskehetens åndsverk i vid forstand, ikke utsettes for nasjonalt eller politisk press.
3. PENs medlemmer skal til enhver tid bruke den innflytelse de måtte ha til å fremme forståelse og gjensidig respekt mellom nasjoner og folkegrupper. De forplikter seg til å gjøre sitt ytterste for å bekjempe alt hat og fremme idealet om fred og likeverd for alle mennesker.
4. PEN forsvaret prinsippet om at tanker skal flyte uhindret innen hver enkelt nasjon og mellom nasjonene, og medlemmene forplikter seg til å kjempe mot enhver form for undertrykkelse av ytringsfrihet i eget land og – så sant det er mulig – også i global sammenheng. PEN bekjenner seg til en fri presse og protesterer mot vilkårlig sensur i fredstid. PEN mener at verdens nødvendige utvikling i retning av en bedre organisert politisk og økonomisk orden forutsetter muligheten for uhindret kritikk av regjeringer, administrasjoner og institusjoner. Og siden frihet innebærer selvbeherskelse, pålegger medlemmene seg å være vaksomme overfor den frie presses iboende farer, som å komme med løgnaktige påstander eller bevisste usannheter og forvrengte fakta for politiske og personlige siktemål.

**TUSEN TAKK FOR DET VIKTIGE
ARBEIDET SOM BLE GJORT I 2024.**

VI FORTSETTER I 2025

